

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsebet-köru).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — **RECLAMĂ** pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

GAZETA iese în lumina
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 8 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 234.

Brașov, Duminică 23 Octomvrie (5 Noemvrie).

1905.

Legea dice!

Au ajuns lucrurile pe fericitul glob unguresc așa departe, încât nu mai există aji jurisconsult, care să știe spune cu siguranță ce e legea și ce nu, ce dice legea și până unde se estinde valabilitatea și puterea ei.

Atâta au tot invirtit și tilcuit imensa și nesfirșita serie de paragrafi ai legilor, guvernării șoviniste ai erei dualiste, încât și-au pierdut tot firul, și legile cu paragrafi se invirtesc în creerii lor ca într'un caleidoscop.

Indată-ce vr'un mare „patriot“ ajungea ministru, cea dintâi problemă îi era să arate, că știe să facă și el legi și să infunde publicul comitatelor cu ordonanțe. Firesce că considerația de a salva patria maghiară cu astfel de legi și ordonanțe predomina, dat fiind că șovinismul a fost tot mereu în creștere.

Așa s'a întâmplat și lui Banffy, când era în apogeul lui ca ministru-președinte, că, isbucnind mișcarea socialistă pe pusele unguresci și având în coște și obstrucția dușmanilor săi de morțe din opoziție, a plămădit în creerii săi o lege, care putea fără rușine se se ia de mână cu legile ce le practica cenzura pressei în orașele Rusiei până acuma, căci astăzi, grație Țarului și a mișcării revoluționare, care l'a luat în clește, această cenzură a fost desființată.

Legea s'a adus și s'a sancționat. Ea dispune, ca în decursul nopții, când cere interesul ordinii publice, cutare procuror să vegheze, și decă prin spionii lui său din întâmplare va afla că cutare diar, care se culege peste nopțe, vré să publice vre-un articol prea agitatoric, să aibă dreptul de a lansa contra acestui diar un ordin de confiscare.

E cel mai brutal absolutism! Am ajuns să invidiăm pe Ruși. Forța brutală se cocotează deja, și vré să ne nimicescă libertatea pressei! — Așa esclamă foile coaliției pe toate tonurile și în toate variațiunile.

— Auți acolo, de ce se jăluiesc cei din coaliție!, strigă noul șef al biroului de pressă. Dér ore nu Banffy al lor a fost acela, care, pe când era prim ministru, în înțelegere eu Wlascics, Daranyi și chiar cu Andrassy, a adus legea acésta a procurorilor nocturni și a confiscărilor?

Inzadar se opintesc cei din coaliție a presenta măsurile luate contra lui „Független Magyarország“, ca absolutiste, căci „legea e lege și guvernul e dator să eșecute legea“.

Ați auțit, onorabililor din coaliție?

Diceam la încheierea revistei de ieri, că în cele din urmă guvernul Fejervary va trebui să îmbrace cojocul lui adevărat și s'o dea pe cōrda absolutismului, căci altel nu va puté ajunge a face nici măcar o încercare de Dōmne ajutā în urmărirea scopului său. Ori câte greutăți s'ar ridica în calea acestui guvern dintr'o parte său alta, totuși un noroc mare are, că dispune de tot felul de legi zămislite în era îndelungată a șovinismului turbat, pe cari n'are decăt să le îndrepteze acum în contra adversarilor lui din coaliție.

Astfel absolutismul pōte ajunge în flōre, ér Fejervary — când i-se vor aduce invinuri și acuzări, — pōte să le răspundă cu sufletul liniștit: Legea dice, și legea voi ați făcut'o!

Deja guvernul Fejervary a și pus în lucrare metoda aceasta de a scōte afară cuiu cu cuiu. Vreți lege și constituție? Fōrte bine! Suntem gata a vè servi și suntem chiar datori a eșcuta legile, de cari dispunem, în contra vōstră!

Și ministrul de justiție Lanyi primesce însărcinarea să scōtă odată faimoșii paragrafi, 171 și 172 ai codului penal, — cari au amărit zilele atator gazetari români și altor condamnați politici români prin chiliile și coridōrele întunecōse ale închisorilor unguresci, să-i scōtă din aplicarea restrinsă față cu „agitatorii“ naționali-

taților și să-i aplice și contra agitatorilor din sinul coaliției.

Vreți să împiedecați cu forța intrarea în funcție a funcționarilor numiți de guvern? Atunci agitați în contra autorității și în contra rîndelei publice. Ér codul nostru penal are destui paragrafi pentru cojocul vostru!

Procurorii regesci sunt, deci, însărcinați, printr'o strictă ordonanță a ministrului Lanyi, să aplice cu rigōre măsurile prevēdute în lege contra acelora, cari vor să împedecă mersul legal al guvernării țării.

Ce-i mai trebuie absolutismului, ca să pōtă merge înainte și înflori? Și la tōte acuzările și protestele, to-vărășia de la putere, provocāndu-se la paragrafiile legilor, pōte răspunde: Legea dice, legea ungurescă adusă și pusă în ființă de voi înși-vè!

Ale vōstre dintru ale vōstre.

Lupta în comitate. Congregația comitatului Hunedōra s'a ținut Sămbăta trecută în Deva. Dintre membrii români ai congregației au participat 24. S'a pus în desbatere rescriptul guvernului prin care acesta nimicesce hotărîrea comitatului, de a nu încassa dările ce se plătesc de bună voie și a nu da ajutor la chemarea recrutilor benevoli. Vicespanul Pogany a declarat, că față de acest ordin ministerial a făcut din nou remonstrație în sensul, că comitatul nu ia la cunoștință ordinul și stă mai departe pe lângă hotărîrea de mai înainte. Românii au fost contra.

Vorbitorii români au arătat de ce Românii nu pot să se alătore la hotărîrea majorității dietale din 21 Iunie, de a nu se da recruți și de a nu se încassa dări. Majoritatea dietală, nu are dreptul de a se folosi de armele denegării recrutilor și a dărilor, pentru că coaliția nu reprezintă voința majorității popōrelor țării. Vindecarea răului trebuie să se caute pe alte căi, cu alte mijloce: aplicarea sinceră a principiului de egală îndreptățire politică.

Al doilea punct la ordinea zilei a fost propunerea ce a prezentat'o d-l Dr. A. Munteanu ca comitatul să adreseze gu-

vernului o petiție, în care să ceră retragerea ordonanțelor ministrului Lukacs cu privire la școlile nemaghiare. Contra propunerii a vorbit directorul preparandiei din Deva, Boga, dicēnd între altele, că limba statului are drept a-se impune și în cea din urmă colibă a locuitorilor acestei țări. — Advocatul Ajtay a disintre altele, că partidul național român reprezintă păreri resturnătoare de ordine în stat, cari trebuie respinse și cu pumnul de politica maghiară. Lui Ajtay i-a răspuns d-l adv. Dr. Alex. Hossu, apostrofāndu-l cu asprime. Pentru propunerea d-lui Munteanu au vorbit Dr. G. Suciu, Dr. Bontescu, I. Moța și A. Nicōră. La urmă a luat cuvēntul însuși propunētorul. Punēndu-se la votare propunerea d-lui Munteanu, — a fost respinsă.

Congregația comitatului Alba-inferiōră s'a ținut zilele aceste în Aiud. Au luat parte vre-o 30 membrii români, cari au prezentat o moțiune conținēnd revindicațiunile lor naționale și un protest contra ordonanțelor ministrului Lukacs.

Crisa.

Un ordin al ministrului de justiție.

Ministrul de justiție Lanyi a publicat în foia oficială de ieri un ordin, în care îndrumă pe procurorii regesci, ca cu aplicarea puterii oficiale, să înlătore piedecile ce se pun în calea instalării noilor fișpani și să pretindă dela autoritățile polițienesci arestarea celor ce apelază la forță.

Ordinul produce mare senzație, căci se prevede, că vor urma și alte mēsurî radicale din partea guvernului în contra »resistenței pasive«.

»Comisarii epocii-Bach«.

Țiarele coaliționiste sunt fōrte furiōse pe noii fișpani ai noului guvern. Nu-i mai slăbesc din numirea de »comisari ai epocii Bach,« care dic, că a venit éráșî asupra Maghiarilor. Drept pildă aduc atitudinea noului fișpan al comitatului Pestei, Tahy, care deși n'a prestat jurāmēntul, și-a început acțiunea în sens absolutist. Fișpanul Tahy a adresat publicului comitatului Pesta o scrisōre în care îi face cunoscut, că nu consideră de legală con-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Fantasiî din Balcani.

De Richard Wallasehek.

(Fine.)

D-l X. a luat tărăboiul studentesc drept bani buni și s'a despărțit de noi cu nenumărate stringeri de mână și asigurări emoționante de vecinică credință. Era pe deplin convins, că prima încercare de a câștiga pe studenții germani pentru ideile sale a reușit perfect.

Din acest moment d. X. porni neobosit pe calea apucată. Intr'o zi veni la mine cu un vrv de material prețios, voină a mă îndemna să scriu un articol, său mai multe, în ȝiarele mari cotidiene asupra progresului cauzei școlare în Macedonia. — Eu însă eram și pe acea vreme prea lenes pentru a mă hotărî să scriu articole cari nu erau indispensabil necesare și am trimis pe d-l X. pe la prietenii mei, la cari însă a găsit tot așa de puțină promptitudine ca

și la mine. Acțiunea publicistică fu deci abandonată și tōtă energia rezervată pentru planul cel mare, care era: de a adresa studențimei germane un apel, în urma căruia tinerimea academică să se entusiasmeze atât de mult, în cât Bismark să fie silit a ceda presiunei (sic) și a interveni pentru intrarea Greciei în Macedonia. Pe cât era de colosală acésta idee, pe atât de mult ținea d-l X. la ea. »Adecă de ce nu s'ar puté una ca asta?« ne dicea el mereu. »N'ati pus și d-vōstră tot așa la cale revoluția din 1848?« — În zadar ne opintiam a-i arăta, că acuma este alt spirit public în Germania, el nu se lăsa de ideea de a afișa apelul pe tablele negre ale universităților. Numai de ar găsi pe cineva, care să-l traducă! — acésta era plângerea lui stereotipă. E o rușine, că studenții germani, cari învață grecesce timp de șese ani, nu sunt capabili să facă atâta trebă. Ambiția mea filologică se revoltă și într'o zi când prânșiam la Müllerei mă adresai lui așa: »Iubite d-le X., fiul lui Zeus și al Pallas Athenei, dă apelul

încōce! Eu am avut în gimnasiu nota »laudabilă« la latină și grēcă, așa că îmi va fi ușor a face traducerea. De sēra țî-o aduc la Kommerel.« Și el mă îmbrățișă.

Dér nu mi-am ținut cuvintul așa cum îl dădusem. În sēra aceea nici vorbă de traducere, și nici a doua zi dimineța, nici chiar după amēzi. Dificultățile creșeau în proporție cu sfortările mele și în sfârșit a trebuit să mă duc la Grecul, să-i comunic, că Schenkel și Curtius nu mi-au putut ajuta și mi-a fos imposibil a face traducerea. Ce era de făcut? Ne-am pus amîndoi pe lucru. Și acuma mergea și mai greu.

Cuvintele le gășirăm noi repede, dér construcțiunile! Ne-a costat o muncă supra-omenescă de a libera propozițiile principale lungi de nenumăratele secundare intercalate și apoi a le turna într'o formă acceptabilă nemțască. În sfîrșit am terminat uriașa problemă. Apelul, al cărui manuscris îl păstrez până în ziua de astăzi, avea următorul text:

Apel către studenții tuturor universităților din Europa!

Studenții universității naționale din Athena s'au întrunit le propilee universității în ziua de 11 Octomvrie și au decis a adresa studenților de la tōte universitățile un apel din următoarele motive:

Din cauza pericolului, ce amenință elenismul, provocat de procederea trădătoare a Bulgariei în Rumelia de est;

din cauza violării tratatului de Berlin;

din cauza atitudinii puterilor europene, cari pe de-o parte par a recunoște prevaricațiunile Bulgariei, pe de altă parte protesteză împotriva înarmărilor noastre pentru apărarea drepturilor națiunei noastre, care apărare nu va înceta cât timp va mai curge o picătură de sânge în vinele noastre;

din cauza nedreptății, ce zace în procederea puterilor europene, a căror tendință o considerăm de părtinitore, și nedreptă față cu celelalte popōre din Balcani și cu deosebire față cu națiunea noastră.

Apelăm la înțelepciunea și aprecierea imparțială a situațiunei din partea studen-

vocarea adunării extraordinare pe ziua de 6 Noemvrie a. c., deoarece numai el poate să convoce o astfel de adunare. Drept aceea nu se va prezenta la adunarea din 6 Noemvrie a comitatului, din potrivă va convoca el pe membrii municipali într-o ședință, în care va depune jurământul.

Fejervary, Monarchul și Maghiarii.

Diarul „Zeit“ din Viena spune, că un magnat cu mare trecere la curte, a declarat următoarele într-o societate distinsă din Viena:

— Maghiarii fac foarte rău când declară de trădător pe Fejervary. Dacă n'ar fi fost Fejervary, Ungaria s'ar afla azi sub guvernare militară.

De altfel — continuă „Zeit“ — Monarchul e foarte înduspus. S'a plăns cu multă amărăciune lui Fejervary, că n'a meritat ca Maghiarii să-l tracteze astfel. Monarchul, în cele din urmă, pretinde pentru sine atâta drept, cât i-a dat legea pactului din 1867. Ori cât ar regreta lucrurile ce se petrec, față cu terorismul opoziției maghiare e silă a aplica și din parte-i terorismul. Nimeni nu-l va mai acusa de înșelăciune și șovăire.

Guvernul și rezistența pasivă.

Același diar vienez asigură, că guvernul Fejervary va disolva toate comitetele opoziționale ce s'au constituit în comitate sub numirea de »comitete ale apărării constituției.« Ministrul Kristoffy e de părere, că aceste comitete sunt ilegale, deoarece legea despre municipii din 1868 nu justifică constituirea lor. Drept aceea, noii fișpani, îndată după ocuparea funcțiunii lor, vor disolva comitetele din cestiune.

Tomasici răspunde lui Apponyi.

Conducătorul partidului național croat Nicolae Tomasić publică într'un diar din Agram un remarcabil articol, în care răspunde la nise aserțiunilor false ale contelui Apponyi. Acesta a susținut, că partidul național croat manifestă o neutralitate răuvoitoare atunci când nu participă la lupta coalițiunii în contra comandanței germane și totuși pretinde comanda croată pentru regimentele croate. Din purtarea acăsta Apponyi trage concluzia, că Croații ar sta în serviciul Camarillei.

— Nu, d-le conte, răspunde Tomasić. Croații nu stau în serviciul Camarillei, ci în serviciul luptei pentru limba lor națională. Cu toate drepturile ei, limba croată a fost cu totul isgonită dela căile ferate pe teritoriul croat. Cine a săvârșit acăsta contra noastră? Camarilla din Viena? Nu, ci aceia, cari în splendoria luminei Coronei ungare au schimbat străngeri de mână frățesci cu Croații. Înainte de toate e necesar — continuă Tomasić — să garantăm terenul pentru limba din patrie în acel ram al administrației, cu privire la care trebuie să ne înțelegem cu Maghiarii, și numai după aceea putem trece pe terenul, unde are cuvânt și al treilea factor. Să mijlocescă coaliția, ca limba

noastră națională să fie respectată acolo unde singur Ungaria decide, și atunci nici un moment nu vom șovăi a porni cu toții la luptă contra celui de al treilea factor, care ni-ar impune atât nouă, cât și Maghiarilor o limbă străină. Condiția luptei egale este însă prețul egal. În astfel de cestiuni importante n'are loc rezerva în declarațiunile. După atâtea experiențe triste, nu mai credem cuvintelor sirenice. Impunerea cu camarila din Viena, ar pute să o părăsescă atât domni Maghiari, cât și unii domni Croați. Noi nu primim ordine dela nici un fel de camarili. Pentru noi sunt dător de directivă numai interesele poporului croat și sârbesc; pentru aceste interese ne luptăm, cu fidelitate omagială tradițională față de purtătorul sfintei coroane.

Evenimentele din Rusia.

Prea târziu.

»Este prea târziu« se dice că ar fi declarat Witte unui prietin al său. Și Witte se pare că are tot dreptul să fie pesimist. Dovadă corespondențele publicate de diarul »Temps« asupra dispoziției ce domnesce în diferitele centre ale Rusiei. Resumatul trist al ultimelor evenimente este următorul:

În Moscva nici o schimbare.

În Petersburg deslănțuirea patimelor, cari își au rădăcina în lipsa de încredere a poporului.

În tot sudul imperiului agitație enormă.

În Polonia și provinciile baltice ferebere.

Finlanda e în ajunul răscolii.

Comunicatul guvernului.

Corespondentul diarului »Temps« face următoarele observațiuni la comunicatul guvernului, care conține un apel adresat elementelor de ordine: „Dacă frumoșele cuvinte ale guvernului ar fi de ajuns, ca să inspire poporului încredere și speranță, atunci s'ar pute dice, că revoluția este deja suprimată și părerea optimistică a pressei străine justificată. Trebuie să recunoștem însă, că nu este așa. Simptomele liniștii tot întârzie a se arăta și trebuie să constatăm, că criza rusă, după toate prevederile va dura încă mult timp. E de temut, că în fie-care moment se pot întâmpla vărsări de sânge.

Spre nenorocirea Rusiei, lipsesc cu desăvârșire bărbații, cari s'ar bucura de încrederea poporului. Witte, care în străinătate are mare popularitate, la poporul rusesc nu se bucură de încredere, ér cabinetul ce vré să și-l compună, în urma lipsei de elemente reformatorice se va înjgheba din biurocrați fără nici o autoritate, cum au fost și antecesorii lor.

Un câmp de război.

Cu ziua de 2 Noemvrie se depeșeză din Petersburg:

Capitala Rusiei are aspectul unui câmp de război după o luptă crâncenă. Represaliile de eri au șters cu desăvârșire impresia, ce putea să o producă octroarea libertăților. Greva politică dănuiesce și nici astăzi nu avem diare.

Din Kasan se anunță, că acolo de

când cu masacrele, s'a stabilit domnia terorismului. Se trage asupra polițiștilor, ér s'era se trage chiar și asupra ferestrelor, unde se zărește lumină.

În Rostov, lângă Don se jăfuesce. Orașul este în mânia brigandilor. Spitalele sunt pline de morți și grav răniți.

Situația cea mai tristă este în Finlanda. Aici revoluționarii țintesc la independența completă a marelui ducat și sunt aprópe de isbândă. Țarul se află necesitat a face concesii, ori a cucerii provincia cu armele, problemă în actuala situație imposibil de realizat. Poporul a destituit formal pe guvernorul general al Finlandei, invitându-l prin o deputațiune a-și da dimisia. Guvernorul a răspuns, că în calitatea sa de soldat, fără autorizarea Țarului nu poate face acăsta, se obligă însă a-și cere dela Țarul desărcinarea.

În Finlanda s'a organizat o gardă națională pentru menținerea ordinii. Populația este veselă și nădăduiesce. Și speranța nu se întemeiază pe manifestul împărătesc, ci pe forțele proprii. Biruința revoluției pare asigurată. De fapt Finlanda nu mai stă sub autoritatea Țarului.

Situația în Moscva.

Diarylui »N. Fr. Pr.« i-se depeșeză: Orașul este pavoazat, clopotele sună, în biserică se țin slujbe. Pe străzi se fac demonstrațiuni politice cu drapeluri imperiale.

Elementele revoluționare însă au aranjat alte demonstrațiuni, cântând Marseleza și purtând drapele roșii. S'au întâmplat ciocniri între demonstrații ambelor partide. S'au tras focuri și s'au întâmplat ucideri și răniți. Mulți nu dau credă-ment manifestului, fiind-că indică numai superficial concesionul, ér executarea se lasă la chibzuiala funcționarilor. Poporul n'are încredere în funcționari.

Liberarea prizonierilor.

Faptul, că în Rusia a intrat libertatea s'a confirmat Marți prin aceea, că la cererea poporului au fost liberați toți prizonierii politici. În Moscva masele poporului, în număr cel puțin 100.000 s'au dus înaintea penitenciarelor. Iritația poporului era inspăimântătoare, când s'a întors avind în mijlocul lor pe cei liberați. Membrii societăților, studenții și studentele cursurilor superioare purtau esarpe roșii.

Ce dic foile?

„Ruskija Wjedomosti“ face amintire elogiósă despre generațiunile, cari au cultivat idealurile libertății și și-au vărsat sângele pentru ele. Numita foie scrie: Să ne felicităm la plinirea sfortărilor noastre cele mai sfinte, să ne îmbrățișem ca bărbați liberi, ca cetățeni ai Rusiei libere și constituționale.

„Ruskoje Slovo“ dice: »Rusiei i-s'a dat libertate, însă nu în liniște și pace și nu sub influența elementelor înțelepte ale societății. Biurocrații nepricepuți ne-au mánat în revoluție. În August ni-se interdișe a pronunța măcar cuvântul »representanță populară«. Astăzi avem deja constituțiune.

Toate foile își exprimă dorința, de a-se da amnestie și în curând să fie liberați toți cei ce sufer în închisori, mai de parte, ca în curind libertatea presei să fie asigurată prin lege.

În urma deselor ciocniri cu cazacii și poliția, partidul revoluționar s'a întărit

și poporul s'a întors éráși contra guvernului. Multe fabrici au achitat simbria lucrătorilor, cu condițiunea să continue greva.

În Moscva s'a făcut la 2 Noemvrie înmormântarea șefului revoluționar Baumann, ucis în stradă. S'au luat măsurii spre a împiedeca demonstrațiunile.

Decisiunile advocațiilor din Moscva.

Advocații au ținut adunare și au decis să ceră dimisionarea lui Trepow și darea în judecată a metropolitului din Moscva. Acesta a distribuit predici anticanonice, invitând poporul a-se năpusti asupra opozițiunii.

Redeschiderea liniilor ferate.

În ziua de 1 Noembrie s'a reluat circulația pe liniile: Moscva-Kursk, Kiew, Woroneș, Rjasan, Ural și Wjasma.

Revoluția în Finlanda.

Din Abo se depeșeză, că acolo a izbucnit revoluția. Încărcarea și descărcarea vapoarelor este imposibilă. În Uleaborg s'au pus toate autoritățile în grevă. Guvernorul, primarul și șeful poliției au fost destituiți. Toate școlile și prăvăliile sunt închise.

Excesele din Odessa.

Sute de cazaci au perit prin bombe aruncate de cătră jidovi din ferestrele caselor. În schimb cazacii trag asupra mulțimei. În ziua de 1 Noembrie numărul morților și răniților se urca la 5000. În mahalaua jidovescă străzile și trottoarele sunt acoperite de cadavre. Păreții sunt stropiți cu sânge. N'au fost cruțate nici femeile și copiii de jidov. Poporul infuriat e convins, că numai jidovii sunt de vină la toate nonorocirile Rusiei și îi sugrumă fără deosebire, unde-i întilnesc.

Guvernorul din Odessa Kaulbars, interviat, a diș că el a făcut tot posibilul, dér trupele îi sunt insuficiente. Poporul s'a infuriat pe jidovi, fiind-că au insultat pe țarul și au demonstrat cu steaguri roșii. Poporul a jurat, să nu lase un singur jidov în viață.

Un fișpan insultat.

(Instalarea din Clușiu.)

Eri s'a făcut în Clușiu instalarea noului fișpan al comitatului Coșocna contele Teleki Laszlo. Adunarea a fost deschisă de viceșpanul Dozza Elek.

Încă înainte de deschidere se observa o mare iritațiune printre membrii adunării și publicul asistent.

După deschiderea adunării a luat cuvântul Szereday Aladar, unul din conducătorii opoziției din comitat. »Sunt cuprins de grijă — dișe el — când privesc la scaunul fișpanal. Nici-odată acest scaun n'a fost murdărit; acum însă un strein distins, un austro-ungar vine să-l ocupe«.

Szereday a făcut apoi propunerea, ca adunarea să enunțe, că numirea de fișpan a lui Teleki este ilegală, și să declare, că n'are încredere în el și că nu-i primesce jurământul.

Viceșpanul Dozza a declarat, că nu-i stă în putință a pune în desbatere moțiunea pentru a-se aduce o hotărâre.

țimei academice de la toate universitățile Europei, apelăm la iubirea de dreptate a acestei tinerimi, pentru-ca în vederea luptelor și jertfelor pe cari le-a purtat poporul elin încă din vechime pentru cultura omenirei, să-și ridice nobilul glas pentru luminarea opiniei publice a Europei, să se demasce planurile secrete ale puterilor planuri cari constituie o nedreptate strigătoare și ireparabilă față cu națiunea noastră, care n'are altă greșală, decât că posedă adorația divină a libertății, pentru care s'au vărsat șiróie de sânge, n'are altă greșală decât că respectă prea mult stipulațiunile tratatului de Berlin.

Apelăm mai departe la simpatiile tinerimei academice în lupta cea mare, la care ne vom angaja în curând, spre a salva drepturile națiunii și a libera pe frații noștri primejduiți«.

Étă tirada politică promisă de atâta timp, un model classic al speciei sale. Își poate închipui ori cine cu ce ovațiuni a fost primită, când d-l X. ni-o ceti la Kommerel. Studentii făceau planurile cele mai imposibile și cei mai bătrâni profesori, pe cari nimeni nu i-a vădut vr'odată zburând măcar, se stricau de ris.

În sfârșit mi se păru, că prea se îngroșă gluma. Mi se făcu milă de fiul lui Zeus și al Pallas Athenei și fusei destul de naiv a-i spune, că universitățile germane nici odată nu vor accepta apelul și peste tot că nimeni nu ia afacerea în serios. Am pățit-o însă. Greu își închipuia că avertismentul meu este o contra-acțiune, prin care vréu să-l lipsesc de fructele ostenelelor sale, tocmai când era să ajungă la țintă. Șiret, cum sunt toți diplomații, și-a închipuit îndată, că și eu am o misiune politică, care ar consta în aceea, de a sprijini înaintarea Austriei până la Salonic, prin ceea-ce drumul Grecilor spre Constantinopol s'ar închide pentru totdeauna. Descoperirea acăsta era prea hazlie, decât să trebuiască combătută și prietenii mei o susțineau. Era o nouă variațiune în seria fără sfârșit a poznelor studentesci, de a face pe Grecul entusiast să credă că a dat de urma unei acțiuni mari politice, prin ceea-ce e obținut o isbândă diplomatică importantă.

Consecințele acestei nouă teorii s'au arătat în curând. Căți-va din prietenii mei veniră într'o di radioși la mine. Fiecare avea în mână câte un sul de hârtie și își comunicară, că au fost numiți membrii de onóre ai academiei »Hellenikos Philologikos Syllogos« din Constantinopol. Unul dintre ei, un medic de pe Rhin, era foarte jenat. »Ce merite am eu pentru Grecia?« întrebă el pe d-l X. »O, d-vóstré sunteți un mare filelin«, răspunse Grecul, »și acăsta este prea suficient pentru a fi numit membru de onóre.« »Și de ce n'ați numit și pe Austriacul, care v'a ajutat la traducere?« — »Nici odată«, dișe d-l X. »acela umblă cu planul, ca Austria să înainteze la Salonic și să ne zădărnicescă totă acțiunea. L'am descoperit eu, este un agitator politic periculos«.

Din acest moment se potențau bănuielile și mistificările, așa că tot episodul grecesc deveni ridicol și își pierdu farmecul pentru studenți.

Înainte cu trei ani mă visită în Viena un compatriot al d-lui X. L'am între-

bat ce s'a făcut fostul agitator politic de la Tübingen? Acesta îmi povesti într'o nemțescă stricată, că Turcii l'au închis și l'au deportat în Africa. Sărmanul X. care în zadar a așteptat invitația Germaniei, de a intra în Makedonia, a plecat singur acolo ca să-și pună teoriile în practică. Turcii însă n'au vrut să scie de glumă. Astfel X. fu arestat și exilat în Africa. Trei ani a suferit în închisórea turcescă, sfortându-se în zadar a înmuia inimile paznicilor prin promisiunea, că-i va face membri de onóre la »Hellenikos Philologikos Syllogos«.

Póte să zimbescă cineva asupra aspirațiunilor Grecului, eu însă invidiez pe orice popor care e capabil a-și imagina viitorul mai bun și mai glorios, decât este prezentul. La noi ar fi vesel ori cine, decât ar rămâne lucrurile cum sunt, dér trebuie să ne convingem, că din di în di se face mai rău. Amicul X. însă póte să se mângâie. Eu încă am ispășit epoca mea grecescă, căci ceilalți prieteni toți sunt membri de onóre la »Hellenikos Philologikos Syllogos«, ér eu am rămas buzat.

(„Die Zeit“).

Oniță.

A luat apoi cuvântul Macskasy P. și a făcut propunerea, ca vorbirea lui Szere-day să se trecă într-întreg în procesul verbal.

Vicespanul a declarat, că propunerea se va executa. Ceru apoi să se aleagă o deputație în frunte de Macskassy, care să invite pe fișpan la ședință.

Macskasy, ca mușcat de șerpe sări de pe scaun și furios strigă: »Resping această provocare, și sper, că nimeni nu se va afla aici, care să chemă la ședință pe acest om nenorocit și răcâcit».

În clipa acesta intră în sală noul fișpan, contele Teleki. Un sgomot asurzitor izbucni. Strigările de »abzug» păreau că ridică sala în slavă.

Fișpanul se opri și începuse să citească de pe o hârtie ce o ținea în mână. Era formula jurământului. Atunci de pe galerie se aruncară oue clocite asupra fișpanului, un ou de acestea nimeri pe fișpan în față.

Se începuse apoi o adevărată bombardare. Oule sburau de pe galerie, pahare și alte obiecte se aruncau asupra »streinului distins», ér cei de jos din sală începură să ia scaunele și să dea năvală spre estradă.

În mijlocul unui vuet teribil, fișpanul isbutese a-se refugia pe o ușe laterală.

Furia se întorse acum în contra vicespanului. Pe haina neagră de gală a vicespanului strălucneau pete frumoase galbene: urmele câtorva ouș clocite.

În fine vicespanul anunță, că încheie ședința. Sgomotul se reînoui.

De-odată sosi vestea, că vin gendarmii. De fapt un pluton de gendarmi intră în casa comitatului. Iritațiunea celor cu demonstrația era la culme. S'a aflat în urmă, că gendarmii au fost trimiși de procurorul reg. Dr. Csipkés.

Ofițerul de gendarmi provocă imediat pe turburătorii, să se împrășcie. Nimeni nu s'a depărtat însă. Tinerimea începuse să întoneze »Kossuth Lajos azt izente», și aștepta eșirea membrilor municipali delă ședință.

În fine gălăgia s'a potolit.

Procuratura din Clușiă va porni cercetare contra turburătorilor ordinii. Proprietarul Emeric Sandor, care a isbit c'un scaun în fișpan, a fost arestat.

Așa s'a petrecut instalarea noului fișpan în Clușiă. Semnele timpului!

SCIRILE DILEI.

— 4 Noemvrie n.

Prima întâlnire a balonului »România» Joi dimineața s'a făcut prima întâlnire a balonului »România» al aero-clubului din Bucuresci. O mulțime de lume aștepta în jurul Uzinei înălțarea balonului. La început s'a dat drumul unui balon de hârtie, spre a se cunoșce curenții atmosferici și intensitatea lor. Clipa în care trebuia să plece a emoționat adânc pe toți cei de față, între cari se aflau soțiile aeronauților, cari după ce luară doui porumbei călători, rënd pe rënd se urcară în nacela de vre-un metru și jumătate suprafață, și anume d-nii locot. Moruzi, maior Demetriade, d. Valentin Bibescu și locotenentul Assaky. Acesta, un vechiu și experimentat aeronaut, desfăcu tubul, prin care fusese umflat balonul, și se asigură de buna funcționare a supapei de siguranță. Se petrecu un moment de mare emoțiune, când soldații din geniu, cari țineu frânghiile, le dădură drumul. În mijlocul urarelor formidabile balonul de mătase galbenă, pe care se cetea în litere mari albe, numele »România» se înălța cu o mare înălțime. Balonul, de care era prins tricolorul națio-

nal, fu ușurat de greutate prin aruncarea sacilor de năsip și în curând se urcă la vre-o 700—800 metri. Împins apoi de un curent cu direcția sud-est, începuse să plutească ușor spre Constanța. Balonul plecat din Bucuresci la orele 11 fără 5 minute, a ajuns în dreptul Buzăului la 11 și jum. de unde aeronauții au expediat prin porumbielul călător »Vântul», o telegramă adresată M. S. Regelui și semnată de toți patru. Porumbielul a sosit cu telegrama la ora 2 și 40 minute la porumbăria regimentului 1 de geniu, de unde a fost imediat trimisă M. S. Regelui. Printr-o a doua telegramă adresată tot Regelui, aeronauții anunță, că s'au scoborit la orele 3 p. m. în cele mai bune condiții în comuna Săpunari, județul Iațomița.

Sufragiul universal și Austriacii. Socialiștii din Viena au ținut alaltăeri sêră o adunare la care au participat cam 4000 de muncitori și tot atâția au stat dinaintea sălei adunării. Au participat și toți deputații socialiști. După adunare socialiștii în număr de vre-o 10.000 au plecat spre centrul orașului. Stradele erau ocupate de poliști. Socialiștii nelinișteau mereu poliția, ba îi loviră și cu pietri. Poliștii pierdându-și răbdarea au atacat cu săbiile pe demonstranți, dintre cari mulți s'au ales cu răni grave. Numai târziu ordinea a putut fi restabilită. — Și în Praga s'a ținut o adunare socialistă în care s'a discutat revoluția din Rusia și votul universal. Tot așa în Graț. Ordinea n'a fost turburată.

Procesul Trandafil. Este cunoscut, că metropolia gr. or. română reprezentată prin d-l avocat Dr. Emil Babeș a câștigat la toate forurile procesul intentat patriarhiei sêrbesci pentru divizarea fondului de burse Trandafil. Când a venit însă la împărțire, patriarhia a declarat, că nu vrea să împartă nimica, ci va usa de remediul reînnoirii procesului. Avocatul Dr. Emil Babeș a pornit atunci nouă acțiune pentru încetarea comunității de posesiune Patriarhia a făcut opoziție pe tema de competență contra tribunalului din Budapesta. Tribunalul din Budapesta însă, ca for delegat, în ședința de alaltăeri și-a enunțat competența.

Dela Sf. Sinod al României. Joi s'a ținut o ședință a Sf. Sinod, sub președinția I. P. S. Sale metropolitului primat. La această ședință au luat parte mai toți membri. O chestiune importantă în această ședință a fost cetirea unui memoriu în care sunt povestite pe larg toate ororile sêvrșite asupra Românilor din Macedonia, de către bandele grecesci, comandate de ofițerii Greciei și diriguite moralicesce și materialicesce de episcopii greci din Turcia. În răspunsul, ce se va da patriarhiei din Constantinopol cu privire la meetingul anti-grecesc din capitală, ținut sub președinția arhierului Sofronie Vulpescu, se va ține socoteli de acest important memoriu trimis Sf. Sinod. de către ministrul nostru de esterne.

Internat maghiar în Predeal. Ministrul cultelor și instrucțiunii publice r. u. care a înființat mai anii trecuți o școlă primară maghiară în Predeal, cum scriu foile maghiare, cu scop de a împiedeca valahisarea copiilor maghiari, ai căror părinți lucră pe la fabricile din Azuga, Bușteni, etc, în urmărirea acelei scop a mers acum un pas mai departe înființând în Predeal și un internat pentru 60 elevi. Inspectorul școlar al comitatului Brașov, a luat în primire Miercuri internatul, însoțit de inginerul Marta. Internatul este plasat în vila antreprenorului de construcțiuni Wuşinsky din Brașov, adaptat spre acest scop la însăreținarea ministrului. Proprietarul a încheiat contract de închiriere cu ministrul pe timp de 10 ani.

Repausul dominical la farmacia. Duminică, 5 Noemvrie în orele p. m. nu va fi deschisă în cetate, de cât farmacia d-lui Victor Roth de sub casina română.

Concertul Willy Weston. Foile din Clușiă raportă despre concertul lui Willy Weston, care s'a dat în acel oraș Joi sêra

Tôte laudă tehnica și arta pianistului wagnerian. Despre altista Dr. O. Fodor, numitele foi spun, că are o voce plăcută, alt, însă puțin flexibilă. Publicul din Clușiă a sprijinit slab acest concert. Erau foarte multe locuri gôle. Astăzi va concerta aici în Brașov.

Firme streine consideră Ungaria ca loc de vânzare pentru preparate fără nici o valoare. Răspândesc prin totă țara circulare, anunțuri ca să seducă populația să cumpere. Cine suferă de șoldina și reuma, să nu considere ast-fel de anunțuri și să folosescă numai alifia lui Zoltan pe care medicii renumiți o laudă, și bolnavii de reumă o folosesc cu predilectie pentru vindecarea lor. Sticla 2 cor. în farmacia Zoltan, Budapest v. Szabadsăgtér.

Nu mai sunt zgrăbunțe, exomă, para-ziți, pistrii, pete de ficat și alte necurățenii ale feței pentru cei-ce întrebunțeză laptele de castraveți englez, cel prea vestit și cu totul inofensiv al lni C. Balassa. Acest lapte face pelița obrazului frescă, albă și o întineresc. Efectul se arată după două trei ungeri. Să se bage de sêmă, ca pe fie-care sticlă să fie scris numele Balassa, o sticlă 2 cor. Săpun veritabil engl. de castraveți 1 cor. Pudră 1 cor. 20 ban. Se capetă în farmacia. Trimite cu posta farmacistul C. Ballasa, Budapest — Erzsébet-falva.

Dela Clușiă.

Clușiă, 2 Noemvrie n.

D-le Redactor!

Sub rubrica acesta ați publicat în numărul dela 18 (31) Octomvrie al »Gazetei» o corespondență despre serata literară, ce a aranjat-o tinerimea română universitară în memoria poetului Alexandri. Raportorul d-vostre relevând faptul, că la această serată s'a prezentat din sinul inteligenței noastre clușiene numai un tiner advocat, presentă lucrul așa ca și când acesta ar fi a-se datorit numai unui indiferentism neexplicabil față cu mișcările literare ale tinerimei.

Aceste observări au făcut o impresiune neplăcută în cercurile inteligenței noastre de aici, nu pentru-că nu s'ar fi petrecut lucrul în adevăr așa cum l'a descriș raportorul, ci pentru-că acesta n'a ținut sêmă, ca unul care putea să fie bine informat, de toate împrejurările, cari au concurs, ca la această serată inteligența noastră să aibă numai un singur reprezentant.

Nu vréu nici decum să atribui raportorului d-vostre intențiunea de a voi să atace inteligența română din Clușiă. Dêr sê-mi dea voie a-i spune, că ar fi fost frumos din partea sa, decât nu s'ar fi mărșinit la exclamări asupra absenței constatate, ci s'ar fi mai cugetat și la momentele cari, independent de gradul de interesare al celor din chestiune, au contribuit aprôpe cu necesitate, ca serata tinerimei să fie de astă-dată așa de slab cercetată.

Mai întâiu trebuia să țină sêmă, că începutul acestei serate a fost fixat la o oră cât se pôte de nepotrivity, la 5 ore sêra, când bine se scie că cei mai mulți nu și-au putut termina încă afacerile zilnice și dór domnii din Clușiă sunt toți ômeni cu afaceri și cu oficii. Apoi trebuia să aibă încă în vedere, că în acea di a fost un timp urit, viscol cu ninsore. Decă raportorul avea aceste și mai multe altele în vedere, de sigur ar fi scris cu mai mare băgare de sêmă.

Vê mărturisesc de altă parte, că nota ce a făcut-o redacțiunea »Gazetei», acolo unde raportorul dice că lasă această atitudine în judecata cetitorilor, s'a resimțit aici încă și mai mult, Astfel mi-a dîs unul din fruntași cu ore-care amărăciune: Suntem și pe aici prin Clușiă între Români ômeni, cari nu ne lăsăm a fi influințați de nici un fel de certe și desbinări, ci muncind din greu pentru causele publice românesci ne-am îngrijit și ne îngrijim și de tinerime, precum bine se scie. Și tine-

rimea n'ar trebui să uite de acesta, nici în fața unei întâmplări ca cea dela serata din chestiune. Mai bine ar fi, decât tinerimea s'ar gândi să ridice nivelul seratelor sale literare, și se caute prin tact și prevenire a căștiga mai mult interesul și simpatia publicului. Să nисуescă tinerimea înainte de toate a-și stringe propriile sale rînduri, pentru-că din 250 studenți români universitari, mai mult ca jumătate n'au o atitudine declarată românescă și nici nu iau parte ca membri ajutători la întrunirile românesci.

Vê rog a da loc acestor modeste observări ale mele la corespondența amintită, pentru care bunăvoință Vê mulțumesc înainte.

*

Am dat loc reflexiunilor de mai sus fiind-că le-am aflat cuviincioșe și echitabile și fiind-că, convinși fiind pe deplin de buna credință a raportului nostru, pe care de altfel o recunoșce și autorul reflexiunilor, sperăm, că el însuși va găsi echitabile și cuviincioșe observările ce i-se fac.

Nota redacțiunii fôiei nôtre credem că a răcut o adêncă impresiune și ne bucurăm chiar de acesta, dorind din inimă să dispară cât mai curând din sinul fraților noștri clușieni acele triste neînțelegeri, ce-i sfășie și cari datéză nu de erî de ađi, ci de mulți ani de țile, spre cea mai mare stricăciune a cauzelor nôtre naționale.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 3 Noemvrie. Pe mâne se așteptă desființarea censurei. La ordinul lui Witte s'a constituit o comisiune care va elabora și publica legea față cu diarele de ori ce limbă. Diarele germane au apărut ađi necensurate. — *Greva generală a încetat ađi la amiad.* Orașul e liniștit. Reacționarii lucrăză puternic ca să suprimă în germen noua direcțiune.

Chișineu, (Basarabia) 3 Novembre. Cu ocaziunea unor turburări de stradă mulțimea a încunjurat penitenciarul voind să libereze pe prizonierii politici. Prupele au tras asupra mulțimei. Intre cei uciși se află și *trei studenți români*: Al. Dimo, Petru Vârzar și Ioan Talpa, din familii fruntașe de aici.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Față fiecărei economice
a avea o cafea bună.

Cafeaua
»Kathreiner»
de maltă a lui »Kathreiner»

Nar trebui să lipsească,
dela pregătirea cafelei zilnice,
din nici o bucătărie.

Să se ceară numai în pachete originale cu numele
»KATHREINER».

Szénásy, Hoffmann
& Comp.
Magazin de mătăsărie.
Budapesta.
IV. Bécsi-utca, Nr. 4.

— Sesonul de toamnă. —

Catifea engle-escă vărgată pentru rochii	mețru 1 fl. 45 cr.
Saelskin ver. engl. duplu de lat pentru palton și rochii	m. 95 cr., fl. 1.50 în sus.
Stof. de mătăsărie Chiné	m. 95 cr., fl. 1.50 în sus.
Mătăsuri p. blouse mare a-ortiment în toate nuanțele.	m. 75 cr.
A-ortiment mare de mătăsărie scoțiene	metru dela 1 fl. 35 în sus.
Liberty sub ime în toate colorile	metru 1 fl. 05 cr.
Stofe pentru jupône cu vârgături col. de mătăsărie	metru 1 fl. 35 cr.
Tafta reclam fașietore în toate colorile	m. 95 cr., 1 fl. 35, 1 fl. 65.
Tafta reclam fașietore neagră	m. dela 48 cr. în sus.
Catifele de spălat. mostre cele noi	m. dela 3 fl. 25 în sus.
Crêpe de chiné duplu de lat cu toate colorile	de la 24 fl. în sus.
Rochii brodate din mătăsărie japoneză	metru 85 cr.
Sublim neted în toate colorile	5 fl. 80 cr.
Blouse-brillante din tafta în toate colorile	

Cantitate mare de
resturi de mătăsării.
Prețuri de fabrică.
Prețuri fixe și ieftine.
Mostre trimitem la cerere
prompt.

PIANUL SALON englezesc, din fabrica de pianuri a lui *Winkelmann* din Braunschweig, pe care va concerta astăzi celebrul interpret *Wagnerian* *Willy Weston*, care a fost apreciat și la Bayreuth, se poate vedea după concert în depositul de Pianuri a lui *Paul Richter* Strada nouă 12, până în 25 Noembrie a. c. Este și de vânzare.

Tragerea la 23 și 24 Nov. 1905.

Losuri de classă a Loteriei XVII priv. r. u.
se află de vânzare în mare varietate de numeri
— cât timp va ținea provizia losurilor —

Costul losurilor classa I.:

	1/1	1/2	1/4	1/8
Coroane	12.—	6.—	3.—	1.75

la cassa de bancă din Brașov
MIHALOVITS & NUSSBÄCHER

La trimiterea cu posta sunt de plată separat 60 bani.

Tragerea la 23 și 24 Nov. 1905.

A V I S!

Am onôrea a aduce la cunoștința Onor. public, că m'am retras dela afacere, și magazinul meu de Tapiserie și mărunțișuri l'am vândut D-lui *Moritz Krauss*.

Mulțumind pentru încrederea ce am avut din partea publicului, mă rog ca și pe succesorul meu se binevoiiți al sprijini.

Cu totă stima
Rosa Obert.

Referindu-mă la avizul de sus, am onôrea a face cunoscut On. public, că am cumpărat dela D-șora *Rosa Obert* tot depositul de Tapiserie și mărunțișuri și aceste articole, în măsură mai mare le voi ține în magazinul meu de

IMPLETITURI și MĂRUNȚIȘURI
Brașov, Têrgul pômelor 18.

Mărfurile de tapiserie ce le-am cumpărat le voi vinde până la Crăciun cu prețuri foarte reduse.

Rugându-mă de o cercetare numărôsă, sunt

cu totă stima
MORITZ KRAUSS.

FRAȚII NOWOTNY,
fabricanți de Salam, Cărnățarie și afumături.

Avem onôrea a face cunoscut On. public, că am deschis în Strada *Hirscher* nr. 2 sub firma

FRAȚII NOWOTNY

un magazin cu Salam, Cărnățarie, Untură și tot-feliul de carne afumată.

Cunoștințele temeinice și praxa îndelungată în branșa acesta, ne pune în plăcuta poziție atât ce privește calitatea, cât și prețurile să corăspundem tuturor cerințelor.

Ne rugăm a ne onora cu o cercetare numărôsă, precum și cu comande, asigurând cel mai prompt și solid serviciu.

Cu totă stima

Frații Nowotny.

(1927.2—12.)

Fabrica **Cascarets** Kramer Indiana Nordam
Sterlin Remedy Co.,
Tablete purgative cu efect nesupărăcios și sigur.
Trebuiță anuală mai mult de 10 milioane cutii.
Curat vegetabile și întăritore de stomac.
Prețul unei cutii de probă Cor. 1.20.
De familie . . . . . 2.50.
Se capătă numai în farmacii în cutii originale. — Se capătă în toate farmaciile.
Deposit pentru Brașov în farmacia „La Biserica albă” a d-lui *Franz Kellemen*.
(10—12,1894.)

Ce state aveți?
Fața D-voastră este do- vadă. — Dacă doriți a vă conserva fața tinăra întrebuițatăi **Pudra Actina de Cologne**, o novitate pe teme științifice, pentru conservarea și înfrumusețarea teintului și evitați pudra de orez, care astupă porii și produce sgrăbunțe. **ACTINA** are efect admirabil asupra necurețeniei teintului, feței galbene, sgrăbunțosei, pistruiei etc. A se aplica cu o bucatică de piele de caprioră albă, sau cu o basma de batist. Parfumat 2 cor., neparf. cor. 1,50 h.
In Brașov: la farmacia **EDUARD KUGLER**.
Reprezentanța generală:
AL. GISCHNER Viena,
II. Pazmanitengasse 11.

Săpun SCHICHT
Marca: **Cerbu său Cheia**
Săpunul cel mai bun și cu spor, prin urmare și cel mai ieftin.
Nu conține ingrediente streine vătămătoare.
Se capătă pretutindenii
La cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun să fie numele „Schicht” și una din mărcile sus indicate.

Norocul la GAEDICKE este colosal!

Neintrecute sunt succesele colecturei mele, nu este craș în țară, unde se nu fi plătit *Gaedicke* un câștig principal. În scurt timp am plătit Onor. mei clienți

Premia mare de . . . . . **602,000 Cor.** cu Nr. 62551,
de 3-ori câștiguri principale **400,000** „ „ „ 11119,
400,000 Cor. cu Nr. 28916, **400,000 Cor.** cu Nr. 33464,
mai departe de 3-ori **100.000**, 70.000 de 4-ori **60.000**, mai multe à **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** și **10.000 Coroane**. — La a XVII-a tragere a loteriei de clasă reg. ung. priv. sunt câștiguri **55.000**, cu **110.000** losuri, în total suma colosală de **14 milioane cu 459.000 Cor.** Cel mai mare câștig event.

Mai de parte o premie cu **600.000**, 1 tragere à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **1 Milion Cor.** 100.000, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, **50.000**, **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, 67 à **5000** etc. etc.

Losuri originale cu prețul: Cor. optimi pătrariu jumetați întregi.
Cor. **1.50** **3.—** **6.—** **12.—**

se trimite cu bani gata, seu cu rambursă. Se trimite planul oficial, cheques gratis și franco. Pentru tragerea la **23 Novembre** mă rog a mi se trimite comandele cât mai curând.

Cassa de bancă **A. GAEDICKE** Budapesta,
Kossuth-Lajos-uteza 11.

Cine dorește o beutură escelentă și apetisantă,
cine este slab,
cine este anemic,
cine este debil reconvalescent,
cine suferă de insomnie și nervositate,
cine lăpteză copil,
cine suferă de plămâni se nu întârzie să a bea în interesul propriu berea

HERCULES
„Malz-Nährbier-Specialität“
recomandată ca escelentă pentru efectul cel produce, și care se ține timp îndelungat.
Se capătă în toate prăvăliile de Dessert și Băcăni mai mari, Restaurații și Cafenele.
Engros: „Deposit de trimitere a Berăriei **HERCULES**“
BUDAPEST. VII., Bethlen-tér 3,
Telephon: 63—67.
Prețuri curente gratis și franco. In provincie se trimite 5 kgr. 6 sticle cu rambursă.
Se capătă la prăvălia de Coloniale și delic. **E. JERMAN, Brașov.**